

Tekst: Dick
Groenendijk
(De Vlinderstichting)

In de vorige Opmerkelijk stond een foto van in de winter actieve rupsen van onder andere het groot koolwitje. Op dezelfde foto was nog een andere rups afgebeeld waarvan de identiteit nog niet duidelijk was. Joke Stuurman liet ons weten dat het waarschijnlijk ging om een rups van de agaathvlinder (*Phlogophora meticulosa*). Dit is een algemene nachtvlinder die in het hele land voorkomt en waarvan de rupsen overwinteren. Naast groene vormen bestaan er overigens ook bruine vormen van de rups.

Voorjaar 2005

Ook al kenmerkte het voorjaar van 2005 zich door een trage start en langdurige periodes met minder weer, toch was er weer een aantal opvallende meldingen. Het meest in het oog springend waren de meldingen van de veldparelmoervlinder op en rond de Sint Pietersberg in de periode eind mei en begin juni. In totaal gaat het maar om enkele exemplaren, maar in navolging van de waarnemingen van vorig jaar geeft dit dus extra hoop op een definitieve vestiging. Net als vorig jaar waren er ook weer enkele meldingen van de grote vos. Er werd

Op de foto hierboven een vlinder die niet in Nederland voorkomt, maar wel tot de verbeelding spreekt. Wie van u heeft suggesties om welke soort het gaat en waarom deze zo opmerkelijk is? In een volgende 'Vlinders' de oplossing in een uitgebreid artikel.

bijvoorbeeld een exemplaar gezien op 1 mei in Ubbergen (bij Nijmegen) en verder was er een melding van 12 april uit Zeeland (Dishoek).

Uitbreiding

De uitbreiding van de vuurjuffer lijkt steeds verder te gaan. Een paar jaar geleden veroverde de vuurjuffer Noord-Holland en werd hij tot in Den Helder waargenomen. Op 25 mei werd een vuurjuffer in een achtertuin in Den Burg op Texel gezien. Wanneer zijn de volgende eilanden aan de beurt? Ander libellennieuws van de eilanden betreft de waarneming van maanwaterjuffers op Terschelling, eveneens op 25 mei. En, nu we toch op Terschelling zijn, hier werden begin mei op twee verschillende dagen groentjes gezien aan de oostkant van het Hoornse bos. In het verleden is het groentje maar enkele keren op Terschelling gezien, hoewel er juist de laatste jaren iets vaker meldingen zijn. Heeft de soort definitief de overstap vanaf Texel gemaakt?

Voedsel

Het is voor de meesten wel bekend dat libellen geduchte rovers zijn. Hun bijzondere vliegvermogen en de grote ogen geven aan dat ze hiervoor goed zijn uitgerust, maar ondanks die kennis blijft de prooikeuze van libellen ons soms verbazen. Rob van Bemmelen fotografeerde bijvoorbeeld bijgaande grote keizerlibel die bezig is om een mannetje van de hageheld (*Lasiocampa quercus*) te verorberen. Bij het bekijken van de foto moet je je realiseren dat het mannetje van de hageheld overdag in een grillige wilde vlucht rondvliegend te zien is en dat er heel wat moeite voor nodig is om er eentje te vangen om te bekijken. Op de foto is natuurlijk niet te zien hoeveel moeite het de grote keizerlibel eventueel gekost heeft om deze hageheld te vangen, maar dat is wel te lezen in het ooggetuigenverslag van Rob.

Keizerlibel eet hageheld

Langs een bosrand bij La Besace, in Noord-Frankrijk, zag ik op 17 juli 2004 enkele mannetjes van de hageheld pijlsnel door het bos patrouilleren. Net buiten het bos, langs de zonnige bosrand, werd ook gepatrouilleerd; ditmaal door twee mannelijke grote keizerlibellen. Ik volgde een tijdje de snelle vlucht van de twee rovers en bedacht nog eens dat deze razendsnelle libellen zich altijd zo slecht lieten fotograferen. Op dat moment maakte de hageheld de fatale fout door de dekking van het bos te verlaten... Na een spectaculaire achtervolging van enkele minuten werd hij door een van de aanhoudende grote keizerlibellen uit de lucht geplukt! Langzaam vloog de libel, duidelijk belemmerd door zijn grote prooi, vlak over mij heen. "Ga zitten, ga zitten!", dacht ik, en even later zag ik door de zoeker van mijn camera hoe de kaken van de grote keizerlibel niets meer heel lieten van het wollige lichaam van de hageheld. Met bonzend hart schoot ik twee rolletjes vol... totdat de libel genoeg van mij had en een hogere plek verkoos om verder te eten. Rob van Bemmelen

Rob van Bemmelen